

برنامه درسی مقاومتی

باتاکید بر اسلامی‌سازی برنامه

درسی آموزش عالی

دکتر سیروس حدادنیا

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نورآباد ممسنی

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۸

سرشناسه	: حدادنیا، سیروس، ۱۳۵۵ -
عنوان و نام پدیدآور	: برنامه درسی مقاومتی با تأکید بر اسلامی سازی برنامه درسی آموزش عالی / سیروس حدادنیا.
مشخصات نشر	: تهران : آوای نور، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۲۰۰ ص.
شابک	: 978-600-309-464-2
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: دانشگاه‌ها و مدارس عالی -- ایران -- برنامه‌های درسی
موضوع	: Universities and colleges -- Curricula -- Iran
موضوع	: آموزش عالی -- ایران -- برنامه‌های درسی
موضوع	: Education, Higher -- Curricula -- Iran
رده بندی کنگره	: LB۲۳۶۲/الف ۱۳۹۷۹ح ۴
رده بندی دیویی	: ۱۹۹۰۹۵۵/۳۷۸

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،
پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵ / شماره: ۶۶۴۸۰۸۸۲

برنامه درسی مقاومتی با تاکید بر اسلامی سازی برنامه درسی آموزش عالی

تألیف: دکتر سیروس حدادنیا

ناشر: انتشارات آوای نور

صفحه آرا: منیر السادات حسینی

چاپ: اول ۱۳۹۸

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۴۶۴-۲

قیمت ۲۷۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

پیشگفتار	۷
فصل اول: مفاهیم و کلیات	۱۱
مفاهیم و کلیات	۱۳
مفهوم برنامه درسی	۱۳
مقدمه	۱۳
متداول ترین عناصر برنامه درسی	۱۷
عوامل مؤثر بر اجرای برنامه درسی	۲۳
مفهوم برنامه رسی مقاومتی	۲۷
بین المللی شدن نظام آموزش عالی	۳۸
بومی سازی نظام آموزش عالی	۴۵
فصل دوم: ماهیت برنامه درسی آموزش عالی در برخی از مکاتب فکری غربی	۵۳
ماهیت برنامه درسی در برخی از مکاتب فکری غربی	۵۵
مقدمه	۵۵
روش شناسی رویکرد اثباتی (پوزیتیویسم)	۵۷
روش شناسی رویکرد تفسیری (هرمنوتیک)	۶۱
روش شناسی رویکرد انتقادی (مکتب فرانکفورت)	۶۵
نقد و بررسی سه رویکرد	۷۴
فصل سوم: علوم انسانی اسلامی و غربی هستها و بایدها	۸۳
ماهیت علوم انسانی	۸۵
مقدمه	۸۵
دیدگاه های شناختی علوم	۸۸
علوم انسانی اسلامی	۹۰
هستها و بایدها	۹۷
بحث و نتیجه گیری	۱۰۴

فصل چهارم: اسلامی سازی در برنامه درسی مقاومتی	۱۱۱
اسلامی سازی در برنامه درسی مقاومتی	۱۱۳
مقدمه	۱۱۳
مفهوم و ماهیت علم اسلامی	۱۱۴
اسلامی شدن آموزش عالی	۱۱۷
بحث و نتیجه گیری	۱۴۴
فصل پنجم: شفاف سازی در برنامه درسی مقاومتی	۱۴۹
شفاف سازی در برنامه درسی مقاومتی	۱۵۱
مقدمه	۱۵۱
مفهوم شناسی برنامه درسی پنهان	۱۵۲
نتیجه گیری	۱۵۷
فصل ششم: رویکرد بصیرتی در برنامه درسی مقاومتی	۱۶۱
رویکرد بصیرتی در برنامه درسی مقاومتی	۱۶۳
مقدمه	۱۶۳
مفهوم بصیرت	۱۶۴
بصیرت و عمل در آموزش عالی	۱۶۶
بحث و نتیجه گیری	۱۷۶
منابع	۱۸۵

"وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ"

توفیق من جز به [یاری] خدا نیست بر او توکل کرده ام و به سوی او بازمی گردم
(قرآن کریم آیه ۸۸ سوره هود).

پیشگفتار

شگفت انگیزترین آفریده و والاترین نشانه قدرت بی انتهای خداوند متعال، خلقت انسان است. انسانی که خلق شد تا به جانشینی شایسته و به مقامی رفیع و بالاتر از سایر مخلوقات هستی در زمین نائل آید. لازمه دستیابی به این مهم، جز در سایه تربیت صحیح امکان پذیر نبوده و نیست. از آنجا که تربیت از به فعلیت در آوردن و پرورش دادن قابلیت‌های نهفته وجودی انسان نشأت می‌گیرد، بنابراین گذر از این مسیر و تحقق این هدف بیش از پیش در گرو هدایت و رهبری موثر می‌باشد. پیام آوران و متولیان تربیت آمدند تا با هدایت صحیح، زمینه را برای بیدارسازی و شکوفایی استعدادهای انسان، فراهم سازند، تا این خلقت خاص و ویژه در مسیر نور رهنمون گردد و از سقوط در ورطه‌ی هلاکت، رهایی یابد و به آن جایگاهی که خالق او وعده داده است، دست یابد. بنابراین این اثر ناچیز بر آن است تا اندکی در هموار ساختن این مسیر هدایت، گام بردارد و با ارائه راهکارهایی بنیادی و با بهره‌گیری از نظام معیار الهی، رسالت خویش را به انجام برساند.

شاید از جمله‌ی اساسی‌ترین مباحثی که در تربیت نقش آفرینی می‌کند و به زعم صاحب‌نظران، فقدان و غفلت از آن موجب نقصان و عدم تحقق رسالت تربیت می‌شود، برنامه درسی است. برنامه‌ای که نقش هریک از عوامل و عناصر دخیل در فرآیند پیچیده تربیت، مشخص و پایش می‌نماید و با در نظر قرار دادن ابعاد و شیوه‌های مختلف تربیت از جمله رسمی و غیر رسمی، آشکار و پنهان، در زمان مقتضی راهکار مناسب ارائه می‌دهد. برنامه‌ای که شاید پایه و اساس کلیه پیشرفت‌ها و توسعه یک جامعه محسوب می‌شود و می‌تواند یک جامعه را به حداکثر قابلیت‌ها و نشانگرهای رشد علمی، فرهنگی، هنری، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، معنوی و ... برساند و یا بالعکس به ابزاری مناسب در خدمت کشورها و جوامع استعمارگر جهت تضعیف و کند شدن روند رشد و توسعه، مبدل گردد.

از این جهت برنامه درسی نظام آموزش کشور ما نیز بعد از انقلاب شکوهمند اسلامی از تعارض و تهاجم مصون نمانده است. جوامع غربی مدام در پی تدوین و اجرای برنامه درسی چه از طریق رسمی و چه از طریق غیر رسمی و پنهان، برآمدند و در پی ضربه زدن به این دستاورد بزرگ ملت ایران بوده‌اند. آنها خوب می‌دانند که اگر این عنصر بنیادی، یعنی برنامه درسی نظام آموزشی را دستکاری و در جهت اهداف خود سوق دهند، بهترین گزینه برای دستیابی به موفقیت خواهد بود، بی آنکه نیاز به شلیک حتی یک گلوله باشد.

به این منظور کتاب **"برنامه درسی مقاومتی با تاکید بر برنامه درسی آموزش عالی"** می‌تواند نقطه عطفی در نظام آموزشی کشور ما محسوب شود و بیانگر این موضوع باشد که ما باید از مرزهای علمی کشورمان حراست و صیانت کنیم، مبادا دشمن از این مرز وارد سرزمین ما شود و جوانان ما را تحت تاثیر اهداف خود قرار دهند. ما باید بدانیم که جامعه ما برخوردار از غنی‌ترین گنجینه‌های دانش چون قرآن کریم و دیگر متون اسلامی می‌باشد که خود بالاترین سرمایه‌های علمی محسوب می‌شود. گنجینه‌ای که مملو از نظریه‌ها و راهکارهای آموزشی و درسی می‌باشد و می‌تواند، سدی محکم و مقاوم در برابر تهاجم‌های نرم، ایجاد نماید.

بنابراین با استعانت به خداوند قادر متعال و با عاریه گرفتن از ایده مقام معظم رهبری حضرت آیت الله العظمی سید علی خامنه‌ای ^(مد ظله العالی) با عنوان اقتصاد مقاومتی، کتاب **"برنامه درسی مقاومتی با تاکید بر برنامه درسی آموزش عالی"**

با محوریت قرار دادن اسلامی سازی، شفافیت و بصیرت گرایی در برنامه درسی آموزش عالی و با تکیه به ظرفیت‌های موجود علمی، فرهنگی، دینی و اعتقادی داخلی و به هدف دستیابی بالاتر و موثرتر به مقوله اقتصاد مقاومتی، در شش فصل با محتوای مفاهیم و کلیات، ماهیت برنامه درسی آموزش عالی در برخی از مکاتب فکری غربی، علوم انسانی اسلامی و غربی هست‌ها و بایدها، اسلامی سازی در برنامه درسی مقاومتی، شفاف سازی در برنامه درسی مقاومتی و رویکرد بصیرتی در برنامه درسی مقاومتی به محضر همه متولیان تربیتی، اساتید، دانشجویان، طلاب و مردم عزیز و سربلند ایران اسلامی تقدیم می‌گردد، باشد که مورد عنایت و توجه قرار گیرد. با توجه به اینکه طرح این مساله در ابتدای راه می‌باشد و ممکن است دارای کاستی‌ها و نواقصی باشد، بنابراین جهت غنای هرچه بیشتر این اثر، عاجزانه خواهشمند است توصیه‌ها و رهنمودهای خود را از ما دریغ نفرمایید.

با آرزوی توفیق الهی

دکتر سیروس حدادنیا

S_HADADNIA@YAHOO.COM

۰۹۱۷۷۲۸۲۱۶۲

